

MARC
10 N Tiha nedelja
11 P Koleta
12 T Gregorij
13 S Evrazija
14 Č Matilda
15 P Longin
16 S Marija, spok. ♀
17 N Cvetna ned.
18 P Ciril Jeruz.
19 T Jožef
20 S Patricij

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Besed: Za vero in narod — za pravico in reenico — od boja do smagel

GLASILLO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILLO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKI
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

ŠTEV. (NO.) 50.

CHICAGO, ILL., SREDA, 13. MARCA — WEDNESDAY, MARCH 13, 1940

LETNIK (VOL.) XLIX.

Finska stoji pred odločitvijo - Welles končuje potovanje

Iz raznih vesti se more sklepati, da bodo Finci pristali na sovjetske pogoje, češ, da so ti znatno omiljeni. — Pogajanja se vodijo v strogi tajnosti. — Anglija očividno ne želi, da bi prišlo do miru.

Stockholm, Švedska. — Iz Helsinkijev in iz Moskve so se ta ponедeljek vrstila razna poročila, drugo za drugim, toda nobeno ni bilo tako, da bi se dalo nanj zanesti, kajti med seboj so si daleč nasprotovala. Tako je eno trdilo, da se je med finsko delegacijo, ki je, kakor je bilo že včeraj poročano, od četrtega zadnjega tedna v Moskvi, in med sovjetsko vlado že prišlo do sporazuma za mir ter, da je finski min. predsednik Ryt, ki je načeloval delegaciji, že z aeroplonom na poti domov, da predloži sporazum svojemu parlamentu. Sledilo pa je takoj drugo poročilo, ki je omenjeno v est zanikalo ter podvadilo, da je finska delegacija še v Moskvi ter, da na ruske pogoje še ni pristala. Zoper druga vest iz Helsinkij je omenila, da je sicer upati, da bo prišlo do sprave, toda "za vsak slučaj" pa obe strani še vedno z nezmanjšano ljutostjo nadaljujete vojno ter, da na fronti sami ni še niti najmanjšega sledu o kakem premirju. Možnost za sporazum, pravijo, je v tem, ker so sovjeti baje znatno omiliли svoje zahteve.

Kakor iz tega razvidno, se sicer z vso živahnostjo ugiba o tem, kaj se v Moskvi vrši, toda gotovega ne ve nihče nič, ker se vsa pogajanja vrše v najstrožji tajnosti. Gpevo je le toliko, da se želite obe prizadeti stranki pobotati, kajti drugače bi sovjeti ne povabili Fincev v Moskvo, še manj pa bici Finci, zlasti min. predsednik sam, sli tja, in še celo ob času, ko je fronta še vedno v ognju. Brez dvoma pa se moralri pri tem pritisniti na obe strani še zunanjii viši, in sicer Nemčija na Rusijo, Skandinavski državi pa na Finsko.

Nasprotno pa se zdi, da Anglija in Francija z nič kaj posebnim navdušenjem ne odoberavate morebitne sklenitve miru na Finskom. O Angliji se trdi, da je baje direktno apelirala na Finsko, naj se ne poda, in v ponedeljek je Chamberlain v londonskem parlametu z nekakim obžalovanjem izjavil, da ste obe zapatni zaveznički ponudili Finški pomoč z vsemi rezpoložljivimi sredstvi, toda Finska sama, da za to pomoč ni direktno apelirala ter ji zato tudi ni bilo poslana. Koliko je Angliji ležeče na tem, da se finska vojna nadaljuje, se pa vidi še bolj iz druge Chamberlainove izjave. Priznal je namreč, da se je ruski poslanik v Londonu, Maiski, obrnil svoječasno na angleško vlado ter ji predložil pogoje, pod katerimi bi se s Finsko sklenil mir, toda angleška vlada teh pogojev sploh ni Finski sporočila, češ, da so po njenem mnenju pretrdi.

Razumljivo je, da se Anglija protivi miru na Finsku, kajti ako bo do tega prišlo, bo to nekak direktken poraz za njo.

NAPOVEDU. JEJO NAPAD

Ameriški krogi mnenja, da bo Nemčija udarila.

Washington, D. C. — Ameriški vojaški izvedenci, ki iz daljave opazujejo vojno v Evropi, izražajo mnenje, da bo kratkem končno prišlo do dolgo napovedovanega nemškega napada na Nizozemske in Belgijo. Do tega mnenja so prišli na podlagi informacij, da Nemčija znova koncentriira svoje čete ob švicarski in luksemburški meji. Te koncentracije, pravijo, pa so bolj obrambnega značaja, namreč, da preprečijo Franciji napad na teh mestih ob času, ko bi nemška armada vdrala v Belgijo in Nizozemsko. — Trikrat, kar traja vojna, so že napovedevali ta nazijski napad, a do zdaj se ni prišlo do njega.

NADŠKOF SVARI PRED NEVERO

Chicago, Ill. — Kakor je bilo že včeraj poročano, se je novemu nadškofu Stritchu predela zadnjo nedeljo javna dobrdošlica. Ta se je vršila v Auditorium gledališču ter je bilo navzočih do 5000 zastopnikov raznih plemen in verouzvodi. V svojem govoru, ki ga je imel, je nadškof opozarjal, da se le na podlagi vere lahko zasigura človeku njegev dostopjanstvo. "Tistim, ki priporočajo namesto religije kako drugo socijalno navdihnenje, ki povdarjajo, da je človek le incident, ter, da je skupina ali vrsta končni cilj, odgovarjam," je dejal govornik, "da bo temu sledil kolektivizem brez duše, ki ne bo mogel napraviti drugega, kakor izpremeniti svet v puščavo."

MOLOTOV A POČASTILI

Moskva, Rusija. — Po radio, časopisu in uradnih izjavah so se sovjeti zadnjo soboto naravnost kosali med seboj, kdo bo izkazal večjo čast zunanjemu komisarju Molotovu ob njegovem 50. rojstnem dnevu, ki ga je obhajal tadan. Proslavljeni so ga kot Stalinovega prvega pomočnika pri osvobojanju zatiranega ljudstva.

obenem pa zmaga za Nemčijo in Rusijo. Prvi se bo namreč Finska gotovo toliko spometavala, da se bo raje spriteljila s svojo najbližjo sosedo, Rusijo, kakor bi na ljubo daljnji Angliji živeja v sovraštvu z njo, s čimer bo Finska prenehala biti angleška trdnjava proti Rusiji; drugič pa bo Nemčija lahko dobila od Rusije razne potrebučine, katere zdaj ta suma potrebuje, dokler je v vojni.

ITALIJA OSTane MIRNA

Točasno odločena, da se ne bo bojevala.

Rim, Italija. — Veliko uganjanja je o tem, na katero stran se bo nagnila Italija, namreč, ali bo ostala zaveznička Nemčiji ter se šla bojevat na njeni strani, ali bo prestopila na anglo-francosko stran. Razni krogi pa, ki si natančno ogledujejo poležaj, so mnenja, da ne bo prišlo niti do prvega, niti do drugega marveč, da je Italija odločena, še vedno ostati "na platu." Pravijo namreč, da je italijansko ljudstvo ostro nasprotljivo vstopu v vojno, dejela pa niti dovolj ni pripravljena za njo. Vendar pa kaki nepredvideni dogodki utegnejo položaj popolnoma zasukati.

NEMCI POTOPILI SVOJO LADJO

London, Anglija. — Po počilu, ki so ga izdale tukajšnje oblasti zadnjo nedeljo, je neka nemška ladja doživelja podobno usodo kakor svoječasno Graf Spee, namreč, da jo je potopilo njen lastno moštvo. Ta nova žrtev je bil nemški parnik Hannover, kateri je vozil rudo in les ter se skušal izmuzniti skozi angleško blokado. Iz sledile pa so ga angleške ladje, ki so nato čakale nanj v bližino Puerto Rico. Ko je poveljnik videl, da ni rešitve, je dal parnik zapustiti. Značilno je, da se je ta dogodek pripetil zopet v vojnah, ki so jih ameriške republike svoječasno proglašile za neutralno zono, na kar pa se Anglia ne ozira.

ANGLIA IZPUSTILA ITALIJANSKE LADJE

London, Anglija. — Vlada je v soboto zvečer objavila, da je bilo izpuščenih 13 italijanskih ladij, naloženih s premogom iz Nemčije. Izrazila se je pri tem, da je do zajetja prišlo vsled nesporazumjenja glede datumata, kdaj se uvede kontrola.

AMERIŠKA LETALA V JUŽNI AMERIKI

Lima, Peru. — Semkaj je prispele v ponedeljek 12 bombnih aeroplakov Zed. držav, ki so približali svoje postanke v Kanalskem pasu. Ta obisk se smatra za znamenje, da skušajo Zed. države ustvariti še ožjo zvezo z republikami južne Amerike. Z ekspedicijo je tudi general Van Voorhis, poveljnik v Kanalskem pasu.

KRIŽEM SVETA

Dublin, Irsko. — Prva in doslej še edina bojna ladja, ki jo ima Irsko, je bila zadnjo nedeljo predmet napada. Trikrat oboroženi moški so prišli na krov, pometali stražnike v morje ter nato ušli kljub strehom, ki so bili oddani na nje.

Manila, Filipini. — Neke angleške potniške ladje, ki so vozila 200 oseb, je v ponedeljek zadela ob kitajski obali na plitvo mestu in tamkaj običala. Izdala je klic na pomoč. Potniki so bili srečno rešeni.

London, Anglija. — Ta ponedeljek je stopila v veljavno odredbo, po kateri se bodo mogle nekatere vrste mesa dobiti samo na karte. Odrastila oseba bo mogla dobiti na teču meso da za okrog 36 centov, otroci pod 6. letom pa polovico tega.

Istanbul, Turčija. — Tukajšnje časopisje je izražalo v nedeljo ostro kritiko proti angleškemu kontroliranju ladij na morju. Značilno je, da je prišla kritika ravno od Turčije, katera je znana kot angleška zaveznička. Bržkone pa, bi do te odsobe ne prišlo, če bi ne bila Turčija sama prizadeta. V svoji gorečnosti so namreč angleški pregledovalci dali izpušniti tovor železnega in cinkastega blaga, ki ga je neka turška ladja vozila iz Amerike domov, ter poslali nato v Turčijo prazno ladjo. Vlada se je obrnila na angleškega poslanika, da se zadeva pojasnji.

ANGLIA KRITIZIRANA OD LASTNE ZAVEZNICE

Istanbul, Turčija. — Tukajšnje časopisje je izražalo v nedeljo ostro kritiko proti angleškemu kontroliranju ladij na morju. Značilno je, da je prišla kritika ravno od Turčije, katera je znana kot angleška zaveznička. Bržkone pa, bi do te odsobe ne prišlo, če bi ne bila Turčija sama prizadeta.

V svoji gorečnosti so namreč angleški pregledovalci dali izpušniti tovor železnega in cinkastega blaga, ki ga je neka turška ladja vozila iz Amerike domov, ter poslali nato v Turčijo prazno ladjo. Vlada se je obrnila na angleškega poslanika, da se zadeva pojasnji.

NA OBISKU V LONDONU

Iz Londona se vrne Welles preko Pariza in Rima domov. — Evropska situacija točasno izredno zapletena.

London, Anglija. — Rooseveltov mirovni odposlanec Welles je v ponedeljek pričel razgovore z angleškimi vodilnimi osebnostmi, da najde informacije o sedanjem stanju vojne, iz katerih bi mogel Roosevelt vesti sestavite primerne pogoje za mir. London je Wellesova zadnja postojanka ter se bo od tukaj vrnil preko Pariza in Rima domov.

Kakor razni krogi izražajo mnenje, je moral Welles na svojem potovanju po Evropi razvideti, da je kaj malo upanju na mirno spravo, kajti obe bojujoči se strani ste trdno odločeni, da ne bo nobena od njih odnehal, dokler ne bo druga na tleh. Povrh tega pa se so ravno zdaj pojavile tudi napredovane komplikacije, da se bo lahko ves polog čez noč izpremenil, in kar bo Welles danes "ugotovil," jutri morda sploh ne bo več res.

Predvsem se je v ponedeljek posvečala pozornost diplomatskim aktivnostim, ki so se vrstile v Moskvi in v Rimu. V Moskvi je bila, kakor zna, finska delegacija, v Rimu pa nemški minister Ribbentrop. V prvem ali drugem mestu utegne priti do razvoje, ki bodo imeli dalekosežen značaj.

ZADNJE OPORIZILO GLEDODE DOHODNINSKEGA DAVKA

Tisti, ki so imeli lani toliko dohodkov, da so dolžni plačati dohodninski davek, oziroma, ki morajo poslati tozadnevine tiskovine izpolnjene na davčni urad, se opozarjajo, da je čas za to le še do polnoči prihodnjega petka, 15. marca. Kakor že omenjeno, so davku podvrgnjeni samci z najmanj \$1000 letnih dohodkov ter oženjeni pari z dohodki \$2,500 ali več.

Iz Jugoslavije

Veliko zanimanje inozemskega kapitala za jugoslovansko prodejijo nafte, ki pa krije le mali odstotek potrebe. — Tragičen dogodek v pohorskih hribih nad Ribnico. — Smrtna kosa in drugo.

Produkcija nafte in zemeljskega plina

Ljubljana, 9. februar. — V letu smo opazili veliko zanimanje inozemskega kapitala za naša ležišča nafte. Ustanovljenih je bilo več novih delniških družb za eksploracijo naftnih polj, pri katerih je udeležen predvsem nemški, švicarski in ameriški kapital. To povečano zanimanje za našo nafto se je pojavilo, ko so vrtanja na Madžarskem, na levem strani Mure prinesla odlične rezultate. Navzliec borbi, ki smo jo lani opazili za naša ležišča nafte, se produkcija nafta lani še ni bistveno povečala in je znašala v preteklem letu le 1214 ton, medtem ko smo lani uvozili iz inozemstva 151.000 ton naftne in naftinje derivatov. Naša lanska prodejica naftne torek ni krila niti 1% naše potrebe.

Producija se je sicer v zadnjih štirih letih precej dvignila, vendar je treba upoštevati, da je bila leta 1936 izredno majhna zlasti v primeru z letom 1933, ko smo že dosegli preko 600 ton. Ob koncu lanskega leta je bilo pri pridobivanju naftne zaposlenih 421 delavcev, pri čemer pa niso upoštevani delavci, ki so zaposleni pri predelavi naftne (v rafinerijah).

Producija zemeljskega plina (Bučavica) se je v zadnjih letih precej povečala. Lani je znašala ta produkcija 2.629.000 ky. m nasproti 2.432.000 v prejšnjem letu, 1.801.000 v letu 1937 in 1.483.000 v letu 1936. Seveda je treba pripomniti, da je bila produkcija tudi že mnogo večja, zlasti v letih 1930 in 1931, ko je dosegla 5 odnosno 6 milijonov kubicnih metrov. Glede na prizadevanje, da se v večji meri troši zemeljski plin za pogon motornih vozil, je pričakovati, da se bo v letosnjem letu produkcija nadalje povečala.

Plaz ga je zasul

Maribor, 12. februar. — Pri posestniku Vrhuncu v Hudem-kotu nad Ribnico na Pohorju živi v njegovi hiši vdova Lebedev, ki ima več malih otrok. Mati je bolna ter skrbi za otroke sam Vrhunc. 7 letni Jožef Lebedev se je igral zunaj hiše na dvorišču. Bilo je toplo in jušno ter se je fant podil okrog hiše po ozkih gategah. Naenkrat pa je otroka zmanjkalo ter se tudi na klicanje ni oglašil. Slo je že proti večeru, fanta so iskali vse na okrog, pa ga od nikoder ni bilo. Nazadnje so mislili, da je odšel k bližnjemu sosedu, odkoder ga zvečer niso več pustili domov, da se mu v snegu kaj ne pripeti. Zato so čakali, misleč, da bo fant na slednjega dne že prišel nazaj.

Premetna goljufija

V pisarno neke tvrdke v Ljubljani sta stopila dva neznanca moška, od katerih je eden dejal uradnici Minki Zagari, da bi mu izmenjala tisočak. Zagarije mu je dala bankovce za 500 in pet stotakov. Oni je pa hotel imeti srebrni drobič, pa mu je uradnica dejala, da drobič nima. "Onda ništa" je povedal neznanec in

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Subscription:

Naročnina:	\$5.00	For one year	\$5.00
Za celo leto	\$5.00	For half a year	2.50
Za četr leta	1.50	For three months	1.50
Za Chieago, Kanado in Evropo:	\$6.00	Chicago, Canada and Europe:	\$6.00
Za celo leto	\$6.00	For one year	\$6.00
Za pol leta	3.00	For half a year	3.00
Za četr leta	1.75	For three months	1.75
Posamežna številka	3.00	Single copy	3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uređenštvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopis uredništvo ne vraca.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

K. S.

Med Rusijo in Evropo

Car Peter Veliki je bil, ki si je zasnoval stvaren in izvedljiv načrt, kako pripelje Rusijo v Evropo. Le preveč mu je ta ogromni, neokretni kolos, čigar glavni trup obseg obrošen kos azijske celine, težil nazaj na vzhod in siloma ga je hotel privesti na zapad med narode visoke civilizacije. Radikalne so bile njegove reforme v notranjem ustroju ruske države, duhovitejša je bila domislica, da je treba Med Rusijo in Evropo živega, trajnega stika. Rusiji je bilo treba dostopa do morja, ki ne zamrzne in je najvarnejša in najcenejša prometna vez med deželami. Matjuški Moskvi je pustil njen starinski, vzhodni značaj, z vso nagnlico pa pričel graditi ob izlivu reke Neve v Finski zaliv novo državno prestolnico ter jo nazval Petrograd. Od tistih dob do danes je bilo nasprotje Petrograd—Moskva nasprotje dveh Rusij, prve težeče in stremeče na zapad v civilizacijo in zunanjji razvoj, druge tajinstveno zavervane v vzhod in njega bogato duševnost. Prestolnica Petrograd se je naglo razvijala, v vojnah s Švedsko je Peter pridružil Rusiji še južni del Finske z njenim številnim otočjem. Anglija in Francija, predstavnici poznejše Evrope, sta z nevoljo opazovali nagli razvoj in rastoči vpliv velesile Rusije, Napoleon ga je skušal zaustaviti s svojim pohodom na Moskvo, Anglija ga je spremeno zajezila koncem minule svetovne vojne. Koncem leta 1917 je štel Petrograd že triinpol milijona prebivalcev, a z osamosvojitvijo Finske sta Petrograd — sedaj Leningrad — in Rusija zašla v silno neprizeten položaj, kajti svobodni dostop do morja je bil spet onemogočen: pet novih državic je čevalo Vzhodno morje in Finski zaliv.

Še drug, trdnejši zapah zapira Rusijo od Evrope in širnega sveta: morski ožini med Črним in Sredozemskim morjem, zvani Bospor in Dardanele. Na teh dveh mestih se Evropa tesno približuje Aziji, na severu 30 km dolgi Bospor iz Črnega morja proti Carigradu in bolj proti jugu že bolj razvlečena ožina 70 km dolgih Dardanel. Če bi ta zapah kedaj odnehal, bi se ruski veletok začel prelivati proti jugu. Že v 15. stoletju so turški sultani utrdili te ožine z mogočnimi obrežnimi utrdbami. V 18. stoletju je angleški admiral v ruski službi, John Elphinstone, prvič pokazal Rusom, kako se kljub močnim stražam pride skozi ožine. Z ruskim brodovjem je priplul skozi Gibraltarska vrata sredi Dardanel, se kljub topniškim napadom obrežnih Turkov zasidral in v brk razjarjenim Turkom na krovu svoje ladje srkal zlahtrni čaj. Ker pa vrhovni ruski velvijnik Orlov njegovega poguma le ni delil, se je nato moral spet umakniti. Za časa Napoleona je hotelo angleško hrodovje pod admiralom Duckworthom Ruse prepeljati iz Črnega morja v Sredozemlje, a po francoski pomoci okrajjeni Turki so ga odgnali, ko je dospel tik carigrajskeh vrat. Ko sta se kmalu nato Anglija in Rusija razšli, je Anglija poskrbela, da se dardanski in bosporski zapad za Rusijo ni več odpril. Leta 1841 je londonska konferenca velesil Turčiji ukazala, da ne sme več pustiti skozi prelivu nobene oborožene ladje. Med svetovno vojno so se skušale pretolči skozi ožino francoske in angleške pomorske velikanke, a so morale z hudimi izgubami nazaj. Tudi po vojni je Turčija ohranila oblast nad Dardanelami in si dala pred štirimi leti to svojo pravico še slovesno potrditi. Stoletna ruska nada, da bi Rusija kedaj prodrla iz Črnega morja proti jugu v svet, je ostala neuresničena. Nesrečni poizkusi in nesrečne diplomatske akcije, med svetovno vojno pa velika ruska revolucija so bili vzrok, da je ostal že lejni zapah zaklenjen.

Nova Evropa stoji v znamenju nemško-ruskega prijateljstva. Že želesnega kanclerja Bismarcka veliki načrt je bil, da zagotovi Nemčiji trajno prijateljstvo z Rusijo. Izjavil se je po raznih zunanjih dogodkih. Sedaj je načrt obnovil kancler Adolf Hitler in preokretu nemške zunanje politike pripisal zgodovinsko pomembnost. In te pomembnosti mu nihče ne more odrekati. Dokaza zato sta nadaljni mednarodni razvoj v Evropi in zopetni nastop Rusije. Zdi se, da se pripravlja nova doba Bismarcka Želesnega in Petra Velikega. S svojimi ogromnimi komomei

se skuša Rusija spet preriti do zapada, do evropskega morja.

V prijateljski pogodbi med Nemčijo in Rusijo je bilo predvideno, da se od verzajske mirovne pogodbe odrejena utesnitev Rusije omili. Druga za drugo so Estonska, Latvija in Litvanska sklenile z Rusijo nenapadalne in deloma tudi sodelovanje pogodbe. Splošno se je pričakovalo, da sledi tem še podoben sporazum Rusije z Finsko. Slednja si je na mirovni konferenci pridobila ne samo oblasti nad Finskim zalivom, marveč še sto kilometrov morske obale na severu in sicer tam, kjer Ledeno morje zaradi toplega morskega toka ne zamrzne, ko zaledenita celo Finski in Botniški zaliv. Finsko-ruska pogajanja v Moskvi pa so se zavlačevala in končno prekinila. Sedaj jih nadaljuje rusko-finska vojna. V bistvu enak je bil razvoj na jugu. Rusko-turška pogajanja so se sicer pričela, a prav kmalu spet zaključila, nakar je sledila silna politična napetost med obema državama. Dejstvo, da je bila medtem v bližnji Siriji zbrana močna francoška armada pod generalom Weygandom, dokazuje, da računata zapadni državi tudi v nadaljnem razvoju rusko-turških odnošajev z možnostjo vojaškega sponda.

Na treh bojiščih se danes kuje nova Evropa: na zapadnem, kjer stoji naproti francoško-angleški vojski nemška armada, na Finskem, kjer se skuša uveljaviti Rusija, in še na prednjemajskem, kjer se bije srdita politična bitka med Rusijo in Anglijo.

SMRTNA KOSA IN TUDI DRUGE NOVICE IZ PUEBLE

Pueblo, Colo.

Nemila smrt je zopet poseglala med nas s svojo koščenino. Ustavila se je pri družini Perše in ugasnila življene gospodarju Petru Perše. Kar na hitro je izdihnil svojo dušo v starosti 71 let, od katerej je tukaj preživel 48. Zapušča ženo in šest sinov ter šest hčera. Bog mu daj miren počitek, ostalem pa naše globoko sožalje! — Umrla je tudi Anna Boitz in tudi ona na hitro. Zadela jo je nameč srčna kap. Doma je bila iz Strug pri Dobrempolju na Dolenskem in zapušča moža in več otrok. Naj ji sveti večna luč, ostalem iskreno sožalje!

Tudi bolnike imamo. V avtomobilski nesreči si je zlomil nogo v kolenu Mr. Joseph Krall. Počila mu je kost. Prihi so tudi naročeni na Amerikanskega Slovence. Težko poškodovanemu rojaku želi, da bi kmalu mogel zopet stopiti na noge in zopet šel zdrav na delo. — Nogu si je tudi zlomila Mrs. Angela Grecenc in to že pred dvema mesecoma, pa še sedaj ne more dobro stopiti na njo in je še na bolniški postelji. — Tudi Mrs. Anna Godoc, ki je bila poškodovana v avtunu nesreči že pred 5 meseci, še ne more hodi in se mora še vedno držati bolj v sedečem položaju. Ona je zares veliko pretrpela. — Vsem bolnikom želim skorajnjega okrevanja in trdnega zdravja!

Veliko iznenadenje je doživel Mr. Matt Novak, ko so mu domači pripredili za 70 letni rojstni dan. "Tako me pa še niste potegnili, kot ste me sedaj, da ne bi ničesar o tem

poprep vedel." Tako se je mož izrazil. Pa so mu domači sinovi in prijatelji rekli, da ni bil še nikoli 70 let star, kot sedaj. — Dobro so odgovorili!

Prav fletno je bilo ta večer. Omenjeni jubilant je doma iz Dobropolja in je dolgoletni naročnik vseh naših listov. Bog ga živi še mnogo let in da bi zdrav in zadovoljen slavil s svojimi sinovi in prijatelji tudi stoletnico! To mu žele vsi njegovi sinovi in prijatelji. — On se pa prav lepo zahvali vsem za lepa voščila in darila.

Dragi mr. naročniki. Vsak i ma kakega prijatelja. Pri njemu naj potrka in če še ni naročen na Amerikanskega Slovence, nagovorite ga, naj se naroči, če pa je že naročen, mu pa prigovarjajte, da ponovi naročino. To storite sedaj, do 15. marca, ko glasovi

so veliko štejejo. Pomagajte vsi povsod, kolikor morete, da razširimo naš katoliški dnevnik. — Ob tej priliki se zahvaljujem vsem onim, ki ste se na novo naročili, kakor tudi vsem onim, ki ste ponovili naročino in meni naklonili svoje glasove. Delajmo za naš list Amerikanski Slovenec, ki je najstarejši slovenski list v tej deželi. — Pozdrav in c

J. M. "Figarica"

DOLENJSKE NOVICE

Iz Temenice doline

V Crnomlju so pokopali lani na praznik sv. Štefana 90 letnega Matija Banovca iz Jelševnika. Bil je vrl katoliški mož, ki tudi v taki visoki starosti ni opustil nobeno nedeljo in praznik službe božje, četudi je imel uro hoda do cerkve. Bil je tudi trikrat v Ameriki. Videl in poznal je škofa Ba-

raga. Tudi s škofom Vrtonom, drugim Baragovim naslednikom, se je poznal, kakor tudi z njegovim očetom, ki sta bila tudi Belokranjeci iz Doblič. Banovec je krošnjarił, ko je bil še prav mlad, po revnih in dijskih naselbinah.

Iz Monronoga poročajo, da je začela smrt po novem letu pobirati posebno može in da jih je pobrala meseca januar 5. Ti so bili: Kocjan Janez, najstarejši faran, ki je učakal 90 let. Okoren Franc, Umek Franc, Pavšič Simon in Lokar Franc.

Iz Župnije Raka pa se je preselil v večnost iz Vrha v starosti 44 let Lekše Matija, prav skrben in varčen gospodar.

Na Kalu pri Š. Janžu pa je zapustila ta svet 10. jan. Ana Trinkaus, Potokarjeva mama, lepi starost skoraj 85 let, ki je po smrti svojega moža skoraj 30 let sama vodila obširno gospodarstvo. Bila je zradi svoje dobroljivosti in radodarnosti daleč naokoli znana.

V St. Petru pri Novem mestu so dobili nov občinski dom. V ta namen je kupila občina novo enonadstropno, dozdaj samo v surovej stanju zgrajeno hišo za primeroma nizko ceno. Kadar bo hiša izdelana, bo v njej tudi več stanovanjskih prostorov, katere bo lahko oddala v najem. Lani je bilo v fari roj. 45 otrok, umrlo je 31 oseb. Po novem letu je bila tako zima, da je bila Kračka in vsi njeni potoki v led okovana in da so hodili po njej.

Iz Crnomlja še sporočajo, da so pokopali tam na starega leta dan dobro in verno ženo Banovec Ano iz Doblič, katero so spremili k večnemu počitku tretjeredniki s zastavo. Tudi tam imajo hudo zimo in toliko snega, da ni mogoče narediti potov v hribe. Ljudem po hribih primanjkuje posebno vode, katere je veliko pretrpel v svojem življenju. Že v mladosti je zugubil pri eksploziji dinamita prsteste desne roke in oko. Za čas svojega gospodarstva je tudi dvakrat pogorel, nemila smrt mu je pobrala pa še sin na.

V St. Juriju pod Kumom so zmagubili pa še Ažbarjevec Pintarič iz Zabukova, ki je veliko pretrpel v svojem življenju. Že v mladosti je zugubil pri eksploziji dinamita prsteste desne roke in oko. Za čas svojega gospodarstva je tudi dvakrat pogorel, nemila smrt mu je pobrala pa še sin na.

10. februar so pokopali na smihelškem pokopališču v Kandiji pri Novem mestu višega sodnega svetnika v p. Jožeta Kovača v lepi starosti 89 let. Bil je po rodu iz Suhe Krajine in najstarejši slovenski sodnik in trden v zdravju, ki se je rad posjal, da bo učakal 100 let, pa mu je smrt prav hitro odstrigla nit življenja. Bil je tudi prav veren.

V Loškem potoku so pokopali 14. februar. Miroslava Ruša, gospodinčarja, ki je umrl v najlepši moški dobi 33 let.

V Smartnem pri Litiji pa se je ločil iz tega sveta kemik Anton Penik v lepi starosti 88 let. Letos bodo dobili tudi v Žumberku električno razsvetljavo. V nedeljo 11. februar so imeli tržani v ta namen sestanek, ki je bil polnoštevilno obiskan, in je bila med njimi ena skupna in soglasna že-

Dogodki med Slovenci po Ameriki

Mr. in Mrs. Leo Jurjovec odhajata v toplice in na oddih

Chicago, Ill. — Mr. Leo Jurjovec, glavni predsednik ZSZ, in predsednik Slovenske posojilnice "Reliance" v Chicagi se je te dni podal s soprogom v toplice v Hot Springs, Ark., odkjer se vrneta za velikonočne praznike nazaj. Želimo jima vse najboljše dol na toplem jugu!

Načni tja, drugi nazaj

Chicago, Ill. — Mr. Frank Opeka, st. iz Waukegan ter Mr. Frank Grill, st., Mr. Joe Perko, st. in John Kochavar, zadnji trije iz Chicagi, so se zadnjo soboto vrnili iz toplic iz Hot Springs, Ark. pokrepčani in pomlajeni. Topli jug jim je dal nove svežosti, da so se vse vrnili kakor živahni fantje med nas.

Naši bolniki

Chicago, Ill. — V bolnišnici se nahajaše še vedno: Mrs. Mary Vavpotič, ki je bila operirana in Mrs. Lovrenc Korenčan, ki je bila tudi operirana. — Iz bolnišnice se je vrnila te dni Mrs. Ana Novak, rojena Sinkovec, tudi ona je bila operirana.

Bolan se nahaja tudi Mr. Joseph Žefran in se nahaja pod zdravniško oskrbo. — Bolan je tudi

Mr. George Banich. — Mr. Ferdinand Bežovšek se pa nahaja še vedno v bolnišnici. — Vsem želimo čimprejšnjega okrevanja!

Dve operacije

Cleveland, O. — V Glenville bolnišnici je bila operirana Mrs. Louis Slapnik, soproga znanega cvetličarja, z Waterloo Rd. Operacija je srečno prestala in se ji obrača na bolje. — V Mt. Sinai bolnišnici je pa prestala operacijo Mrs. Sylvia Jelerčič, soproga Alberta Jelerčiča, ki ima papirno trgovino na Waterloo Rd. Tudi njej, ki je operacijo srečno prestala, gre na bolje.

Vesel dogodek

Strabane, Pa. — Teta štorklja se je te dni oglašila pri družini Mr. in Mrs. Joseph Koklič, ml., in jim podarila zaleda fantka. Ker je prvorjenec, so se ga zelo razveselili. KSKJ je s tem prav gotovo zopet pridobila enega člena.

Srečni družini naše častite!

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO

Naslov in imenik glavnih uradnikov

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Leo Jurjevic, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
 Podpredsednik in madiški nadzornik: Geo. J. Miroslavich, 3724 Williams St., Denver, Colo.
 2. podpredsednik: Frank Primozich, 1927 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.
 Tajnik: Anthony Jeršin, 4825 Washington St., Denver, Colo.
 Blagajnik: Michael P. Horvat, 4417 Penn St., Denver, Colo.
 Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: Matt J. Kochevar, 328 Central Block, Pueblo, Colo.
 2. nadzornik: Mike Popovich, 9510 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
 3. nadzornik: Joe Blatnik, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Frank Glach, 1096 E. 77th St., Cleveland, Ohio.
 2. porotnik: Johanna V. Mervar, 7801 Wade Park Ave., Cleveland, O.

3. porotnik: Peter B. Goleš, R. D. No. 2, Box 143, Sandy, Utah.
 4. porotnik: Joseph Skrabec, 412 W. New York Ave., Canon City, Colo.
 5. porotnik: Frank M. Tomic, 903 W. 6th St., Walsenburg, Colo.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne reči naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem v odrasli uddelek, spremembe zavarovalnine, kakor tudi bolniške nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovanom, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmožni angleškega jezika, da se ji priklopijo. Kdor želi postati član Zveze, naj se ogliasi pri tajniku najblžnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitve novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitve novih društev pošlje glavni tajnik na zahtevo vsa pojasnila in potrebne listine.

SLOVENCI, PRISTOPAJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

FINANCIAL REPORT OF THE WSA FOR JANUARY, 1940
FINANČNO POROČILO ZSZ ZA MESEC JANUARIJ 1940

Lodge No.	Dis-	Lodge No.	Dis-
Dr. št.	Receipts	Dr. št.	Receipts
1.	\$365.09	29.	\$241.00
2.	462.40	30.	421.00
4.	104.24	31.	10.00
5.	249.37	32.	203.00
6.	82.93	33.	25.25
7.	325.57	34.	40.00
8.	48.31	35.	11.00
9.	221.49	36.	173.13
11.	35.37	37.	47.05
13.	18.63	38.	66.38
14.	185.87	39.	52.50
15.	64.06	40.	40.00
16.	410.04	41.	120.00
17.	115.88	42.	38.00
20.	85.72	43.	44.00
21.	166.55	44.	187.00
22.	82.76	45.	34.00
23.	81.61	46.	53.00
24.	94.88	47.	75.50
25.	17.52	48.	—
26.	70.15	49.	36.00
27.	18.96	50.	—
28.	33.36	51.	57.50
Total — Skupaj	\$4985.98	Total — Skupaj	\$3178.25

Interest on Bonds — Obresti na obveznicne:
\$6000 Dumas, Tex. Sewer, 6% \$180.00
15000 Middle Rio Grande Conser. Dist, 4% \$300.00
3000 Muleshoe, Tex., 5½% 82.50
13000 Ordway, Colo., 4% 260.00
5000 Perth Amboy, N. J. Tax Ref., 5% 125.00
5000 Walsenburg, Colo. Sewer, 4½% 106.25
1000 Roosevelt Co., Mont. Sch. Dist. No. 17, 6% 30.00
4000 Farmington, N. M. Ref., 5½% 110.00 \$1,193.75
Interest on certificates B-130 & D-51, \$5 and \$7 12.00
Certificate loans increased — Posojilo certifikatov zvrsano 58.67
Total receipts from lodges — Skupni prejemki od društva 4,985.98

Total receipts — Skupni prejemki 6,250.40
Balance December 31, 1939 — Preostenek 295,668.44
Total — Skupaj \$301,918.84

Disbursements — Izdatki:
Death claim — Smrtnino \$250.00
Sick benefits — Bolniške podpore 2123.50
Operation benefits — Operacijske podpore 125.00
Commissions and Prizes — Nagrade in provizije 554.75
Sport Activities — Športne aktivnosti 100.00
Special benefit — Izredno podpora 25.00

Total disbursements to lodges — Skupni izdatki društva \$3178.25

Miscellaneous — Razno:
Official organ — Uradno glasilo \$442.20
Printing, Stationery and Ad — Tiskovine, papir in oglas 8.15
Rent — Najemni pisarne 20.00
Official's Salary — Uradniška plača 198.00
Postage and telephone — Poštnina in telefon 25.55
Golden gavel — Zlato kladivo za prvo nagrado 31.40
Traveling and per diem — Vozni stroški in dnevni 123.36
Flowers for deceased son of Supreme Trustee 5.10
Social Security Tax 22.16
Acc. Int. on Bonds Acquired — Dotečeni obresti na bondih 24.79
Exch. charges on coupons — Vnočenje kuponov 7.60 \$908.37

Total Disbursements — Skupni izdatki 4,086.62
Balance January 31, 1940 — Preostenek \$297,832.22

Sick Benefits — Bolniške podpore:

Ldg. No.	Name	Amount	Ldg. No.	Name	Amount
Dr. št.	Ime	Vsoto	Dr. št.	Ime	Vsoto
1.	Gic Joe	\$38.00	9.	Zdajner John	29.00
1.	Gerze Joseph	7.00	11.	Slack John	35.00
1.	Jackson Andrew	31.00	13.	Jesih John	17.50
1.	Judish Anton	29.00	14.	Terlip Joe	35.00
1.	Marcot John	33.00	15.	Gorshik Louis	25.00
1.	Smole Fran	33.00	15.	Predovich Anna	15.50
1.	Zupancic Joseph	35.00	16.	Cernas Josephine	16.00
2.	Gradishar Frances	22.00	16.	Grebene Frances	11.00
3.	Miklich Frank	15.00	16.	Horvat Joe, Jr.	60.00
3.	Petris Mary	32.00	16.	Kraske Frank	40.00
3.	Petrovich John	30.50	16.	Noyak John	17.00
3.	Rukovina Mary	35.00	16.	Vidmar Angela	33.00
5.	Blatnik Ludwig	39.00	16.	Walpole Vincentia	40.00
5.	Hren Ignatz	15.50	17.	Figurilli Ferrio	14.00
5.	Hren Johanna	15.50	17.	Seklich Mike, Jr.	7.00
5.	Kline John	31.00	17.	Tursick Joe	15.00
5.	Legarchie John	15.50	20.	Gradishar Johanna	40.00
5.	Malesich Mary	15.50	21.	Hren Mary	17.50
5.	Salmich Mike	31.00	21.	Jershe Frank	35.00
5.	Zalzel Anton	15.50	21.	Papesch John	37.00
6.	Zelencnik John	15.50	21.	Presheren Mary	51.00
6.	Hansen Staifa	10.00	21.	Schlitz Sylvie	31.00
7.	Popish Frank	15.50	22.	Smith Mike	31.00
7.	Smole Jennie	28.00	22.	Zaverel Joe	36.00
8.	Baloh Jacob	11.00	24.	Zaverel Joe	23.00
2.	Jauvernick Fred	52.00	26.	Andrykovich Steve	6.00

The Western Slavonic Association "TO OUR YOUTH" CAMPAIGN Ending on December 31, 1940

FREE MEDICAL EXAMINATION

Medical examination fees for any applicant admitted will be refunded, providing one month's premium is paid. No medical examination are required for juvenile applicants, excepting in the State of Ohio which will be paid by the Supreme Office. (Proposers and lodge officers must be satisfied that juvenile applicant is in perfect health.)

COMMISSIONS

For new adult applicant accepted, and providing they pay at least six monthly premiums, the following commissions will be paid:

\$1.00 for every new member insured for \$25.00
\$2.00 for every new member insured for \$500.00
\$3.00 for every new member insured for \$1000.00
\$4.00 for every new member insured for \$1500.00
\$5.00 for every new member insured for \$2000.00

\$2.00 will be paid for new juveniles insured for \$500.00 in the 20-Year Payment class and \$3.00 for those insured for \$1000.00, providing they pay at least six monthly premiums. For new juveniles in the 20-Year Endowment class, \$1.00 will be paid for those insured for \$250.00; \$2.00 for \$500.00 insurance and \$3.00 for \$1000.00 insurance, providing they pay at least six monthly premiums.

\$0.50 commission will be given for each new juvenile applicant accepted in the ordinary 15c per month class, providing applicant pays at least six monthly premiums. Any juvenile applicant accepted for ordinary 15c per month insurance before June 30, 1940, who pays not less than 3 month's dues at time of admission, will receive FREE one additional month's dues. (This does not apply to juveniles insuring in the 20-Year Payment and Endowment classes.)

GRAND PRIZES

The following seven prizes will be given to adult lodges enrolling the largest number of new adult and juvenile members:

First Prize	\$50.00
Second Prize	\$40.00
Third Prize	\$30.00
Fourth Prize	\$25.00
Fifth Prize	\$20.00
Sixth Prize	\$15.00
Seventh Prize	\$10.00

A lodge must enroll at least 25 new members before being eligible for above prizes. Enrollment in both adult and juvenile departments will be counted towards this score. The lodge winning the first prize will take possession of the Championship Trophy.

SPECIAL PRIZES

The following five prizes will be given to adult lodges enrolling the greatest number of juvenile members. (This separate set of prizes is in addition to above set, and only juveniles will be counted.)

First Prize	\$25.00
Second Prize	\$20.00
Third Prize	\$15.00
Fourth Prize	\$10.00
Fifth Prize	\$5.00

A lodge must enroll at least 25 new juvenile members before being eligible for above prizes.

JUVENILE DELEGATE CREDITS

For each and every new adult or juvenile member secured in this "To Our Youth" Campaign, and providing they pay a total of one year's dues, a credit will be given to any juvenile of the WSA designated by the proposer. 50 such credits are needed for a juvenile member to become an official delegate to the Second National Juvenile Convention at Chicago in 1941.

STRASISER TONY, JR.

Strasiser Tony, Jr. 16.00 48 Jakse Louis 36.00

Lukac Mike 40.00 48 Lazar Tony 34.00

Stojs Anton 17.50 48 Malensek Tony 40.00

Kostanjev Mary 32.00 51 Hribenick John 40.00

Herbut Stella 24.00 51 Segna Max 17.00

Tomsich Julia 23.00 52 Zorn Delma 29.00

Miller Martin 26.00 54 Gornick Pete 32.00

Laich Vaso 61.00 Total — Skupaj \$2123.50

Martinkovic Geo. 22.00

Pumala John E. 16.00

Kovatch John 35.00

Lumbert Mary 7.00

Maticek Pete 19.00

DESETI BRAT

IZVIREN ROMAN

Spisal
Jos. Jurčič

Rekši se Martinek obrne, in kakor bi ga kdo podil, hitro koraka po stezi naprej.

"Počakaj malo, greva vkljup!" kliče Lovre za njim.

"Le sam hodi, sam, vesel budi, muhe zapodi, pa zapoj," — vpije deseti brat nazaj, — "če druge pesmi ne znaš, pa kako dolgočasno zatrobi, kakor je ta-le:

Ustanite dekleta!

ura je deveta,
ubogajte očeta,
zapovedi so pa tud le-te:
ubogajte še matere.

Le to zapoj, grdo na debelo zahrešči in če imaš gino ali katero drugo bolezben v grlu, vse to bo minilo."

Lovre se napoti domu. Medpotoma sreča strica Dolfa, ki je namenjen v vas k Obrščaku na glazek brinjevca. Moral ga je precej dolgo poslušati, ker pravil mu je nanovo, kako je nekdaj, ko je bil še v latinskih šolah, preprial in bil vesel s svojimi pajdaši v vinskih brati.

Dvanajsto poglavje.

Saj polje več cvetje rodi,
Devic dežela več goji.

Fr. Levstik.

Gospodar na gradu slemenškem je imel navado, svoj rojstni dan z večjo pojedino obhajati, na katero je povabil vse svoje prijatelje in znance iz obližja. Če pa pravimo vse, ne sme se misliti veliko krdelo družin z materami in hčerami, starimi in mladimi sinovi, zakaj Bog je posadil ta grad tako na samijo, da je gospod Benjamín vse svoje izobražene in pol izobražene povabljenice, celo prifarnega dolgoteka šolmaštva všeči, lahko na prsih obeh rok zračunil, kadar se je reč najbolje obnesla.

Tega leta pa je nesreča hotela, da mož še tega malega števila ni mogel popolnoma zbrati na praznovanje svojega, godu. Eden sosednih graščakov je bil zadnji božič preselil se tjakaj, kjer vedno godo obhajajo; njegova vdova in njeni hčeri, o katerih so jeziki hoteli vedeti, da niso lepe, nosile so črno obleko in zdelo se jim je nesposobno ta znamenja neveselega srca razkazovati po veselicah. Družina bližnjega gospoda sodnika se je bila napotila nekam v mesto na svatovščino starega strica po drugem kolenu, ki so ga muhe v tretje v zakon gnale. Tako so se možu gostje odpovedali kakor tistem bogateemu revežu v svetem evangeliu. Gospod Vencelj s svojo hčerjo, fajmošter, star oficir v penziji in šolmašter, ti so obljudili. Marijana in njegovega očeta so sicer tudi vabili, a ni se vedelo, ali prideta ali ne, ker sina že dalje časa ni bilo blizu, stari pa je imel svoje odurne navade.

Sosebno stari hišni Urši je bilo tolkanj čez glavo, da letos najboljših gostov ne bo. Dva večera ji je ta huda preglavica spanec jemala. Šestela je namreč umna žena, da ji to nič manj škode ne prizadene ko cele tri šmarne petice. Vse božje leto se je veselila na gospodov god, da ji bo ta ali ta kaj okroglega v pest stisnil, za kar ne bo drugega treba delati ko malo postreči. Samo to je še varčno ženico tolažilo, da iz njene škode izhaja gospe korist. Koliko se bo namreč prihranilo mesa, zabele, vi-

na in druge take ropotije.

Lepo, jasno jutro je bilo na Benjamino-vega godu dán.

Marijan je bil zgodaj vstal, poklical psa s seboj in šel čez traznik. Zapalil si je bil pipo tobaka in je ravno preudarjal, ali bi šel na Slemenice ali ne. Veliko vzrokov je menda govorilo za pojdi, še več menda pa za vrni se, kajti večkrat je postal, pogled v tla obrnil, debelo dima poteghil in zopet nekaj počasnih stopinj storil. Nazadnje pa ni bilo dvomiti, kako se je odločil, kajti pot, ki ga je ubral, držal je proti hosti, tedaj je Slemenice imel za hrbotom.

Tam na robu gozda se uleže vznak v senco, natlači v drugo tobaka, in kdor bi ga bil videl tako brez vsega opravka na tak lep dan in še dopoldansko uro zreti samo za sivimi oblački, katere je malomarno iz ust izpuščal, dejal bi bil: to je živo pišana podoba takih ljudi, ki ne delajo nič, ne misljijo nič.

Ne moremo trditi, da bi naš gospodič ne bil zares nič mislil. Nasproti se pa tudi današnji dan ne da več dogmati, kaj bi mu bilo po glavi rojilo, ali je morda preudarjal, kako bi se kadilo, ko bi pipi dal novo srebrno okovanje napraviti, ali je pa premišljal, kar poje narodna pesem:

Snoči je pa slan'ca padla
po zelenem travniku;
je vse cvetje pomorila
in vse mlade rožice;
meni pa nič ni za rož'ce,
če je slan'ca pomori,
meni je za dekle moje,
če me ona zapusti.

Naj bo že tako ali tako; upam, da ne bomo sami ene misli ostali, če rečemo, da je vrlo malo romantičnega pri mlađeniču in da ga vsaj malo po slabješi strani obseva ta resnica, da je konci negotove meditacije — trdo zaspal, tako da mu je njegova najzvestejša ljubica, pipa, iz ust padla.

Zbudi se šele, ko ga nekdo s palico podrezza. Odpre oči in vidi svojega očeta pred seboj.

"Ali se nisi ponocni naspal?" vpraša ga stari malo osorno.

Sin vstane, pobere pipo in klobuk, pa ne odgovori nič. Oče se obrne proč in hoče zopet svojo pot iti, ker veliko še s sinom navadno ni govoril. Pa kakor bi se nekaj domislil, vrne se, nekako ostro pogleda sina in vpraša: "Kaj, da ne greš danes med ljudi? Ali te niso vabili?"

"Ne grem!"

Stari malo molče postoji, potem pa pravi: "Sin! Vidim nekaj dni sem, da si več doma, ko si imel navado biti. Vem tudi, da se ti je nekaj zgodilo, naj bo že, kar hoče, da si se tako spremenil. Povedi mi, kaj ti je?"

Marijan takega vprašanja od svojega vedno tihega očeta ni pričakoval. Dasi je bil tudi, glas nekako nenavadno mehek in očetovski, mladenični ni bil vajen razkrivati srca očetu, ki se vsaj na videz ni pečal za njegovo dejanje in nehanje, zato je tudi zdaj odgovoril:

"Nič mi ni, motite se, če menite, da sem se spremenil. Na Slemenice zdaj ene dni nisem šel, ker se mi ravno ne ljubi. Danes pa bo takoj dovolj ljudi gori, mene lahko pogrešajo."

(Dalje prih.)

RAZNE ZANIMIVOSTI

ANGLEŠKI STALIN

Londonski časopisi pišejo o čudnem naključju imena, ki ga nosi nek vojak angleške armade, doma iz Lincolnshire. Je čistokren Anglež, imenpa zelo nerodno, namreč Josif Stalin, ki je vse prej, kakor pa priljubljen. Ta nepravilna "privatni Stalin" na vso dušo zatrjuje, da je do zadnje kapljje krvi Anglež, in njegovi tovariši so se počasi tudi že navadili na njegovo imen.

Ko je pred kratkim dobil prvo nagrado pri nekem tekmovanju, mu je predsednik komisije rekel: Dobro si se odreza in vse je lepo. Toda povej mi, kako se prav za prav pise.

Jozefu Stalinu je bilo nerodno, toda pomagati si ni mogel. Sklenil je, da si bo izbral drugo, bolj pripravno in manj "zvenec" ime.

SNEŽENI NAOČNIKI

Med številne nesmisle v higieniskem področju spada prepričanje, da morajo imeti snežni naočniki modra stekla, kajti drugače nam oči ne ščitijo dovolj zoper nevarne ultravijoličaste žarke. Takšno naziranje je zmotno, kajti ultravijoličasti žarki ne morejo prodreti že skozi navadno, nebarvano okensko steklo, zato tudi nebarvana stekla naočnikov sama na sebi dovolj ščitijo oči pred te nevarnostjo. Zdravniki barvnih naočnikov tudi ne zapisujejo zoper ultravijoličaste žarke, temveč jih je le do tega, da bi z barvanim steklom zaščitili oči pred slepilnim učinkom širnih belih plaskov. Normalno okopniti te zaščite ne potrebujete, ker se že samo zavaruje na ta način, da zenice zoži. Iz tega razloga se barvni naočniki lahko mirno odpovemo.

Samo če imamo bolne oči, če nam stekla zdravnik zapiše in če napravimo kdaj kakšno pravo visokogorsko turo in tur preko lednikov, si oči lahko zavarujemo z barvnimi naočniki.

Nasprotniki store in žrtvujejo vse za svoje zmote; kajti kot katolican storis za širši upliv svojega prepricanja?

Dr. Frank T. Grill

ZDRAVNIK IN KIRURG,

ordinira na

1858 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois

od 2. do 4 pop. in od 7. do 9. zvečer. — Ob sredah in ob nedeljah po dogovoru.

Stanuje na 1818 W. Cermak Rd.

Tel. v uradu CANAL 4955 — na stanovanju CANAL 6027

telegram!

pošiljam potom tega lista vsem Slovencem v Chicagi. Novost je ta-le:

1.) V naši mesnici smo pripravili te dni veliko zalogo VSEH VRST ŠUNK, malih in večjih za velikonočne praznike in druge slučaje. Prekadiли jih bomo po domačem slovenskem načinu.

2.) Dalje imamo v zalogi vedno po domačem načinu PREKAJENO SUHO MESO vse vrste kot PORK CHOPS, REBERCA, DOMAČE KRANJSKE KLOBASE, itd.

3.) Posebno za Velikonočne praznike pa so NAŠI DOMA DELANI PREKAJENI ŽELODCI, razne velikosti, manji in večji.

4.) Prekajene želodce, šunka, klobase in drugo suho meso pošiljamo tudi ven iz Chicage. Pišite po cene.

5.) Poleg tega imamo v zalogi vedno tudi VSE VRSTE SVEŽE MESO, PERUTNINO in VSE VRSTE NAJBOLJŠO GROCERIJO.

6.) Da si za Velikonoč zagotovite dobro šunko, dober prekajen želodec in drugo kar želite, je v vašem dobro, da nam daste svoje naročilo v naprej. Zadnje dni zna zmanjkati in ne bo mogoče postreči, kar bi radi.

Za naročila se priporoča:

Martin Šenica

2059 W. 23rd Street, Chicago, Illinois

Telefon: CANAL 8172

P. Kazimir Zakrajšek:

PO DVANAJSTIH LETIH

(Spomini iz mojega obiska Amerike.)

(Dalje)

Tako sem prišel 1. 1918 iz trimesečnega takega misijonskega potovanja po Penns., Va., W. Va. in južni Ohio domov ves uničen in strinjajočem se bil ves obupan. "Ali se splača vsiljevanje vero ljudev v takih razmerah?" sem si mislil. "Je tu sploh mogoče zajeziti ta mogočni val verskega sovraštva?" Posebno sem bil žalosten, ko sem čital po tedanjih slovenskih listih skoraj iz vseh naselbin poročila o mojem obisku v tako sramotilnem, da celo bogokletnem tonu, da me je pretreslo. Ze sem imel napisano pismo na svojega provincijskega predstojnika v Ljubljani, da pride domov.

Bolje pametne kot sovražnike nego neumne kot prijatelje. Sprejimi me rajši prijazno, nego da mi ponudiš večerjo. Želim si, da bi bil moj vrat tako dolg kakor velblodov vrat, zato da bi dal dobrim besedam počasi dvigati se, in da bi lahko besedo spet pozri, če bi ne bila dobra. Če si storil dobro delo, skrij ga. Ce si dobro delo sprejel, razširi ga povsod.

—

STALINOV ROJSTNI KRAJ

BODO POVEČALI

Kakor poročajo sovjetsko-ruski listi, bodo mesto Gori, rojstni kraj Stalina, preuredili po načrtih georgijskih stavbenikov in umetnikov, tako da bo nastalo lepo, moderno mesto. V načrtu je tudi široka cesta, ki se bo nazivala po Stalinu, in ki bo vezala kolodvor z rojstno hišo Stalina. Na obeh straneh ceste bodo postavljeni sohe najblžjih Stalinovih sotrudnikov, seveda, kolikor jih bo ob Stalinovi smrti imelo še to ime!

In dal sem novemu listu ime "Ave Maria." Vsak Slovenec, tudi verski odpadnik, bo s tem, da imenuje ime mojega lista, moral pozdraviti svojo nebesko mater slovenskega naroda. Naj bo to četudi nehoteno, že prošnja k nji za pomoč in rešitev. Sicer so to ime razni listi pretvorili v "Ave Mica," vendar to ni spremenilo namena, katerega sem imel s tem imenom, in ga tudi dosegel.

Začetki lista "Ave Maria" so bili zelo, zelo težki. Dve leti sem ga tiskal mesečno po 3000 iztisov, ko nisem imel v resnici niti 300 naročnikov in ga brezplačno na svoje stroške pošiljal na naslove, katerih posameznih slovenskih naselbin. Vsi moji zaslужni kot izseljenskega duhovnika pri avstrijski izseljenski družbi, kakor tudi tisti, ki sem jih dobival pri sv. Miklavžu za du-

hovsko pomoč, so šli samo za list. Težko, zelo težko je bilo to zame, ker sem bil dolžan podpirati svojo revno provincijo domov in pa še svoje revne starše. Marsikak dolar, ki bi bil šel domov mojem lačemu očetu in moji materi, je šel raje za list.

Ko sem prišel za župnika slovaške župnije v Brooklynu in nas je bilo že več sobratov skupaj, sem pa takoj začel z lastno tiskarno. Povod za njen ustanovitev je pa dala tedanja gonja slovenskih ameriških listov proti nadšku. Jeglič radi njegove brošure "Zeninom in nevestam" in radi Vodiške Johance. Videl sem, da je mesečnik sam premal, da treba saj tednik in izdajati tudi poljudne brošurice, kar bi pa zmogel samo z lastno tiskarno. Imel sem \$5.00 v žepu, ko sem šel kupovati stroje in tiskarske potrebščine. Vse je šlo na dolg. Vendar zaupal sem v Boga, zlasti pa v gotovo pomoč Maříjino. Takrat se je pa zgodil nesrečen slučaj, ko je mlad fant v bližini Pittsburgha ustrelil moža žene, s katero je imel znanje, in je bil radi umora obsojen na smrt, toda po posredovanju Rev. J. Vrhuneca pomilovan. V svoji strani nesreči mi je pa pisal pismo in strašno obdolžil naše protiverske hujšake, in protiversko časopisje, da so oni krivi njegove nesreče. "Vzeli ste mi vero, zato ste mi vzeli vest, zato sem postal morilec," je pisal.

(Dalje prih.)

POZOR! Ko pošiljate načrino za list ne pozabite omeniti, komu naj se kreditira vaši glasovi.

ZAHVALA

Pueblo, Colo.

Dolžnost me veže da se javno zahvaljujem, za tako preseñeče, ko sem ga doživel 24. februarja. Prišel je moj sin k meni in mi je rekel: "Pa, pojte z menoj se malo peljat, bomo pogledali kako sem na peljal elektriko v Vitman hotel," pa sem privolil. Moj sin je pa drugače mislil. Ob 8. uru me pripelje nazaj domov, kjer pa je bila polna hiša sorodnikov in prijateljev. Bil sem takoj prestrašen in ginjen, da so mi kar solze prisile v oči.

Za to preseñeče ob mitem 70 letnem rojstnem dnevu in godovnem dnevu sv. Matije ne morem se zadosti vam zahvaliti. Dragi moji sinov, Math, Joseph, John, in hči Frances, ter zet in vsi moji številni prijatelji, vsem se lepo zahvalim za prelepata daria in č